

УДК 336.012.23

ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ

Петренко Станіслав Юрійович

Науковий керівник: доцент кафедри банківської справи Галич Р.В.

Харківського навчально-наукового інституту

ДВНЗ «Університет банківської справи»

2016р.

Актуальність теми. Значущість дотримання фінансової безпеки банківського сектору національної економіки зумовлена тим, що фінансово стійкий банківський сектор має достатні кошти для вирішення завдань забезпечення ресурсної, інформаційної, кадрової й фізичної безпеки окремих банківських установ і банківського сектору загалом. Фінансова складова є результуючою всіх інших складових функціонування банківського сектору національної економіки, а її рівень зумовлюється успішністю дій по решті складових.

Постановка проблеми. Механізм формування й забезпечення фінансової безпеки банку не може існувати сам по собі. Її сутність і зміст впливають із завдань, що їх вирішує банківська установа на кожному з етапів свого економічного розвитку та функціонування. З одного боку, фінансова безпека є самостійною складовою безпеки банку, з іншого – характеризує економічні аспекти кожного з елементів безпеки: охорони, режиму, інформаційно-аналітичного забезпечення.

Викладення основного матеріалу. Добитися підвищення ефективності, а відтак і фінансової безпеки банківського сектору можливо зарахунок модернізації і зміни філософії банківської справи. На сьогодні відсутнє єдине бачення сутності і класифікації загроз фінансовій безпеці окремих комерційних банків і банківського сектору національної економіки загалом.

І.М.Крупка наголошує, що зміни внутрішнього і зовнішнього середовища діяльності банківського сектору зумовлюють появу різноманітних загроз які зазвичай мають фінансово-економічний характер. Ці

загрози виникають внаслідок недостатньої адаптації банківського сектору до постійних змін умов ринку загальної неплатоспроможності суб'єктів господарювання зростання злочинності споживчого менталітету громадян недостатнього правового регулювання банківської діяльності або професійного рівня частини керівного складу і працівників банків. При цьому він вважає, що нестабільність фінансового стану значної кількості вітчизняних банків є чи не основною загрозою економічній безпеці банківського сектору України[2, с.170-171].

Н.Наточесва зазначає, що найнебезпечнішими загрозами фінансовій безпеці комерційних банків в розпал кризи були: загроза втрати ліквідності, загроза фінансових втрат пов'язаних з кредитуванням загроза негативної переоцінки цінних паперів і загроза валютних втрат[4, с.117-118].

Як зазначають О.А.Кириченко і В.Д.Кудрицький існує загроза, яку несе в собі збільшення частки іноземного капіталу в банківському секторі України таке 80 збільшення призводить до різкого зростання зовнішніх зобов'язань, що в умовах нестабільності курсу є вкрай небажаним. Від'ємна зовнішня фінансова позиція українських банків свідчить про ризики для капіталу за рахунок якого такий дефіцит може перекриватися. Для деяких банків капітал може стати від'ємним, що автоматично означає їх банкрутств[5, с.163].

Білоруські дослідники, зокрема, А.Бриштелев наголошує, що в сучасних умовах для банківського сектору найхарактернішими є такі загрози низька якість капіталу банків проведення банками ризикованої кредитної політики недостатня ефективність банківського нагляду недостатнє покриття депозитів системою страхування вкладів низька ліквідність банківських активів низький рівень кредитоспроможності підприємств реального сектору економіки рівень іноземних інвестицій в банківський сектор[3, с.26]. І він же додає що однією з основних загроз економічній безпеці банківського сектору є банківська криза, що визначається як період протягом якого істотна частина банківської системи стає неліквідною і неплатоспроможною. А до мікроекономічних проблем банківського сектору на думку цього дослідника слід віднести надлишкову диверсифікацію і експансію банків надто швидке зростання зобов'язань низьку якість кредитів надлишкову концентрацію кредити спорідненим компаніям невідповідність часової структури кредитів і зобов'язань відсотковий і валютний ризик низький рівень повернення кредитів погане планування[3, с.27].

Вітчизняні вчені, зокрема, М.М.Єрмошенко вважає, що до основних загроз банківському сектору слід віднести: низький рівень капіталізації банківського сектору, наявність внутрішніх негативних причин притаманних банківській діяльності, слабкість вітчизняної системи комерційних банків, їх роботу в основному з грошовими ресурсами, дефіцит фінансових послуг та інструментів участь банківської системи в тіньовій діяльності та її криміналізацію, недостатнє законодавче врегулювання банківської

діяльності, недостатній контроль за діяльністю комерційних банків з боку НБУ, характер спрямованості кредитної діяльності банківської системи, низький рівень залучення іноземної валюти і готівки у національній валюті, що знаходиться у населення відсутність достатнього золотовалютного запасу, практична відсутність системи страхування вкладів населення і депозитів підприємств у комерційних банках, відсутність довіри населення й юридичних осіб до комерційних банків, платіжну кризу і пов'язане з нею використання грошових сурогатів, невідповідність вимог щодо збільшення темпів розвитку банківської системи обсягам реального грошового капіталу для формування коштів банків, невиправдано високі обсяги коштів комерційних банків, заморожених у вигляді викуплених у держави ОВДП у тому числі і реструктурованих урядом у конвертовані ОВДП[1, с.212-216].

Висновки. Комплексний підхід до визначення аналізу і оцінки загроз фінансовій безпеці банківського сектору національної економіки дозволить підвищити якість управління досягненням її належного рівня, а відтак стимулюватиме повноцінне використання позитивних чинників її забезпечення і убезпечить банківську сферу від численних негативних явищ.

Список використаних джерел

1. Єрмошенко М., Фінансова безпека держави національні інтереси реальні загрози стратегія забезпечення, Київ нац. торг.-екон. ун-т., 2001р. – 309с..
2. Крупка І.М., Фінансово-економічна безпека банківської системи України та перспективи розвитку національної економіки, Бізнесінформ– 2012р. -№6. –С. 168-175.
3. Бриштелев А., Теоретико-методологические основы экономической безопасности банковской системы, Банковский вестник -2009г. -№4. – С. 23-30.
4. Наточеева Н.Н, Анализ текущего состояния финансовой безопасности коммерческих банков, Аудит и финансовый анализ -2011г. -№2. – С.115-119.
5. Кириченко О. Вплив зовнішніх боргів на економічну безпеку українських банків. О.А. Кириченко. В.Д Кудрицький, Механізм регулювання економіки – 2010. - №1 – С. 160-169.